

לקראת שבת לכו ונלכה

חיזוק שבועי "והשיב" שבת פרשת נח תשפ"ו

בס"ד

"יצר לב האדם רע מנעוריו" האם זה מעלה או חיסרון?

דווקא משום היותם קשי עורף, זה מה שמקנה להם נקודות זכות. הרי רק בזכות "העדות" של אברהם אבינו, שהגיע לבדו להכרה בבורא עולם, ועמד נגד עולם שלם של עובדי אלילים, אנו חיים היום כאומה יהודית.

לאחר המבול הקב"ה מבטיח: "לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו, ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי". (בראשית ח: כ"א)

כיצד אפשר להבין, שאותה סיבה אשר מחמתה הקב"ה החליט להביא כליה על דור המבול - "יצר מחשבות ליבו רע כל היום" - היא אותה סיבה אשר בזכותה הקב"ה מבטיח שיותר הוא לא יוסיף להכות את כל חי - "כי יצר לב האדם רע מנעוריו"?

אותו רעיון נכון גם ביחס למבול: הסיבה שיצר לב האדם רע מנעוריו, היא הסיבה לכך שלא יהיה מבול. מדוע? המילה "נער" היא מלשון התנערות. (התנערי מעפר קומי...) נער שואף לעצמאות, והוא מנסה לנער מעליו כל עול. מצד שני, נער מצליח להתנער בקלות מהרגלים רעים והוא מסוגל להשתנות מהה. עצמאות זו מתגלה תחילה כנעורים, הצעיר משלח רסן, מנער ופורק את העול. אך כשהוא מגיע לכלל הכרה שתכלית החיים הוא תורה ומצוות הרי הוא מתמלא התלהבות נעורים, הוא מנער מעליו הכל והוא מוסר עצמו לאידיאל של התורה.

רבי שמשון רפאל הירש זצ"ל מבאר כך:

לאחר חטא העגל, משה רבינו עולה שוב להר סיני כדי לבקש מחילה מהבורא על חטאם של בני ישראל ולקבל את לוחות השניים. הנימוק של משה לבקשת המחילה הוא: "יְלֵךְ נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבָּנוּ כִּי עִם קִשָּׁה עָרַף הוּא". תמוה ביותר. הרי קשיות עורפם של בני ישראל, היא הגורם לכך שאלוקים לא מתהלך בקרבם כבראשונה: "רְאִיתִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם קִשָּׁה עָרַף הוּא" (שמות לב, ט), ולכן - "לא אֶעֱלֶה בְּקִרְבָּךְ, כִּי עִם קִשָּׁה עָרַף אֶתָּה" (שמות לג ג). כיצד יתכן שקשיות העורף אשר גרמה לחטא, היא הנימוק למחילה?

כעין זה איתא בהקדמה לספר 'אורחות צדיקים': "יש מידה שצריך להשתמש בה ברוב המקומות, ויש מידה שצריך להשתמש בה מעט... יש מידות שצריך ליקח מהן מרובה, כגון הענווה והבושת ודומיהן, ויש מידות שצריך ליקח מהן מעט, כגון הגאווה והעזות והאכזריות. לכן בהיות האדם שוקל בפלס המאזנים ליקח מכל מידה שיעורה, לא יפחת ולא יוסיף - בזה יגיע לתכלית הטובה".

התשובה היא, אמנם עם ישראל הוא עם קשה עורף, אולם תכונה זו אינה קטרוג אלא ההיפך - סנגוריה ולימוד זכות. מדוע? משום שעם ישראל עתיד לעבור היסטוריה לא פשוטה, הם יהיו למודי סבל, יבואו עליהם גלויות, רדיפות ופוגרומים. מה יחזיק אותם? קשיות העורף. ההליכה עם האמת עד הסוף, היא זו שמחזיקה, שתחזיק אותם נאמנים לבורא יתברך לאורך כל ההיסטוריה. איזו אומה יכולה לשאת בעול תרי"ג מצוות מלבד ישראל? מי יכול לעמוד מול הזרמים, הרוחות, הרדיפות והתלאות? רק עם ישראל, עם קשה עורף, אשר צועדים בגאון אל מותם כשאומרים 'שמע ישראל' על שפתותיהם. זה מה שמשה אומר "יְלֵךְ נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבָּנוּ כִּי עִם קִשָּׁה עָרַף הוּא".

המסר שנוגע לנו, שגם כאשר אנו פוגשים אצל ילדינו המתמודדים מידות שנראות כמידות רעות - עלינו להתבונן ולחפש את הנקודה הטובה הגנוזה באותה תכונה, ולמצוא כיצד ניתן להשתמש בה לעבודת השי"ת, ובדרכי נועם ובעבותות אהבה, להעצים אותם לשימוש הנכון בעז"ה!

בברכת שבת שלום וחודש טוב ומבורך!

א גוטן שבת - א גוט געבענשטע חודש!

« הפצת העלון לוידי חברים נעם: לניחח רבי ישראל מרחיק רבי שלום שניצל - הסבא קדישא מרוזין זע"א »
נלביע ג מרחשון תרי"א ו נעם לזכות התערים ומשפחתו שיחיו

להצטרפות לקבלת העלון במייל ולהנצחות: 3137526@gmail.com

משפחת "והשיב" - הבית החם להורים לנוער מתמודד

קו המערכת - "והשיב" | השארת הודעות: 02.313.7526

קו החם • ייעוץ והכוונה • סדנאות • קבוצות תמיכה • כינוסי חיזוק • חיזוקים שבועיים